

GAZİ ÜNİVERSİTESİ YÜKSEK LİSANS EĞİTİM-ÖĞRETİM UYGULAMA ESASLARI

Aday Başvuru ve Kabulü

MADDE 1– (1) Yüksek lisans programlarına başvuru süreci üniversite tarafından ilan edilen takvime uygun olarak yürütülür. Başvuru kriterleri, başvuru süreci, bilimsel hazırlık uygulanacak alanlar Enstitü/Ana Bilim/Bilim Dalı ağ sayfasından ilan edilir.

(2) Asgari başvuru kriterleri belirlenirken Yükseköğretim Kurulu Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği, Gazi Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

(3) Başvuruya ilişkin asgari kriterler, (ALES, yabancı dil, AGNO vb.) Ana Bilim/Bilim Dalları Akademik Kurulları tarafından belirlenerek Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

(4) Yüksek lisans programlarına, lisans diplomasına sahip olan veya kesin kayıt tarihine kadar mezun olabilecek adaylar başvurabilir.

(5) Başvuru sırasında adaylar aşağıda istenen belgeleri çevrim içi başvuru sistemine başvuru süresi içinde eksiksiz olarak yüklemek zorundadır. Belgelerini sisteme yüklemeyen ya da eksik yükleyen adayların başvuruları iptal edilir. Başvuru sırasında istenen belgeler:

a) ALES sonuç belgesi (elektronik olarak doğrulanabilir nitelikte),
b) Yabancı dil belgesi (elektronik olarak doğrulanabilir nitelikte),
c) Lisans diploması (kesin kayıt tarihine kadar mezun olabilecek adaylar için not dökümü belgesi yeterlidir), lisans programını yurtdışında tamamlamış adaylardan diplomaları ile birlikte Yükseköğretim Kurulundan alınan denklik/okul tanıma belgesi,

ç) Diplomaya esas teşkil eden AGNO'sunu içeren öğrenci not dökümü belgesi,

d) Biyometrik özellikli vesikalık fotoğraf,

e) Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı/pasaport,

f) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan erkek adaylar için son bir hafta içinde alınmış askerlik durum belgesi.

(6) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adaylar için başvuru programının puan türünde ALES, AGNO, yabancı dil puanı ile Yükseköğretim Kurulunca denkliği verilmiş sınavların eşdeğer puanları Enstitü ağ sayfasında ilan edilir.

(7) Yabancı dilde yürütülen ve yabancı diller üzerine yüksek lisans yapılan programlara başvuracak adayların ilgili eğitim dilinde gereken yabancı dil puanı ile yabancı diller üzerine yürütülen programlarda programa başvuracak adayların ikinci yabancı dil puanı isteniyorsa ilgili Enstitü ağ sayfasında ilan edilir.

(8) Yabancı dil, ALES veya eşdeğer sınav puanları, Yükseköğretim Kurulunca belirlenen süreler içinde geçerlidir.

(9) Lisans eğitimi devam eden ve kesin kayıt tarihine kadar mezun olabilecek adayların başvuru tarihinde YÖKSİS veri tabanında yer alan AGNO'ları esas alınır. Başvuru sonrasında adayın AGNO'sunda oluşabilecek değişiklikler dikkate alınmaz.

(10) Adaylar tezsiz programlar hariç üniversitemizdeki en çok iki tezli yüksek lisans programına başvurabilir. İki programı da kazanırsa sadece bir tane tezli yüksek lisans programına kayıt yaptırabilir. Açık kalan kontenjana yedek aday listesinden öğrenci kabul edilir.

(11) Adaylar her aşamada vermiş oldukları bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Gerçek dışı beyanda bulunanların başvuruları iptal edilir.

Başvurular, Giriş Sınavı, Değerlendirme ve Sonuçların İlanı

MADDE 2– (1) Başvuru koşullarını sağlayan adayların, ALES puanı (%50'den az olmamak koşulu ile) yabancı dil puanı, AGNO'su, yazılı ve/veya mülâkat bilimsel değerlendirme ölçütleri Ana Bilim/Bilim Dalları Akademik Kurulları tarafından önerilir ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanarak Enstitü ve Ana Bilim Dalı ağ sayfasında ilan edilir. Adaylar değerlendirme ölçütlerine dayalı hesaplanan puana göre en yüksekte başlanarak sıralanır.

2) Yazılı ve/veya mülâkat bilimsel değerlendirme sınavını uygulayan programlarda ilan edilen kontenjanın üç katı kadar aday, değerlendirme sınavına alınır. Bilimsel değerlendirme sınavına girecek adayların ilgili Enstitü/Ana Bilim Dalı Başkanlığı tarafından ilan edilen sınav günü ve saatinde, yanlarında Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı ya da süresi geçerli pasaport ile sınav yerinde olmaları gerekir. Aksi takdirde sınava alınmazlar. Sınava girmeyen ya da giremeyen adaylar başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Yazılı ve sözlü değerlendirme sınavı birlikte yapılan programlarda; bilimsel değerlendirme sınav puanı yazılı sınavın %50'si ve sözlü sınavın %50'si alınacak şekilde hesaplanır.

(4) Yazılı veya mülâkat bilimsel değerlendirme sınav notu yüz (100) üzerinden elli (50) puanın altında olanlar sıralamaya alınmaz ve başarısız olarak değerlendirilir. Sıralama puanı (ALES+Yabancı Dil+AGNO+Bilimsel Değerlendirme Sınavı) 60/100 ve daha yüksek olan adaylar ilan edilen kontenjan dâhilinde ilgili programlara yerleştirilir.

(5) Yabancı uyruklu ve kurumlar arası protokol kapsamında başvuru yapan adayların değerlendirilmesi ve sıralaması yabancı uyruklu kontenjan dahilinde ve kendi kurumlarına ayrılan kontenjan dâhilinde yapılır ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

Programlara Kesin Kayıt İşlemleri

MADDE 3– (1) Başvuru esnasında sunulan AGNO'daki değişikliğin kayıt sırasında programın belirlediği AGNO'nun altında kalması durumunda adayın kesin kayıt hakkı bulunmaz. Bu durum dışında AGNO'daki değişiklikler dikkate alınmaz.

(2) Lisans öğrencilerinin, kesin kayıt esnasında lisans programından mezun olamamaları hâlinde kayıt hakları bulunmaz.

(3) İlgili Enstitü tarafından ağ sayfasında ilan edilen genel şartlar ve başvurduğu programın özel şartlarını sağlamadığı veya eksik/yanlış beyanda bulunduğu kesin kayıt sonrası tespit edilen adayların, ders kaydı yapmış olsa dahi kesin kayıt hakları iptal edilir.

Yüksek Lisans Programları Arası Geçiş ve Yatay Geçiş

MADDE 4– (1) Tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğrenciler, ilgili Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlıklarının teklifi Enstitü Yönetim Kurulunun Kararı ile ilgili program için belirlenmiş asgari şartları yerine getirmek, en az 8 dersten başarılı olmak, 3,50/4,00 not ortalaması sağlamış olmak kaydıyla, aynı Ana Bilim/Bilim Dalındaki tezli yüksek lisans programına geçiş için başvuru yapabilirler. Başvurusu Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kabul edilen öğrencilerin, tezsiz yüksek lisans programından ilişigi kesilir, tezli yüksek lisans programına kaydı yapılır ve aldığı dersler intibak ettirilir.

(2) Tezli yüksek lisans öğrencisiyken tezsiz yüksek lisans programına geçmek için talepte bulunan öğrenciler, bir dönem ek süre verilerek ders kredi yükü, dönem projesi yazımı ve diğer gerekleri yerine getirmeleri kaydıyla tezsiz yüksek lisans programına geçme hakkı verilir. Tezli yüksek lisans öğrencisiyken tezi reddedilen öğrencilerin talepte bulunması hâlinde, bir dönem ek süre verilerek ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gerekleri yerine getirmeleri kaydıyla tezsiz yüksek lisans programına geçme hakkı verilir.

(3) Tezsiz yüksek lisanstan tezli yüksek lisans programına ya da tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçiş bir kez yapılabilir. Geçiş yapan öğrencilerin dosyası yeni programa aktarılır ve eski programla ilişigi kesilir. Tezli ile tezsiz

Yüksek Lisans Programları arası geçiş yapan öğrencilerin, intibak işlemleri Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla Senato tarafından belirlenen usul ve esaslara göre düzenlenir.

(4) Programın başvuru koşullarını, gerekli belgelerini ve öğrenci kabulüne ilişkin uygulama esaslarında belirtilen diğer koşullarını sağlamak kaydıyla başka bir yükseköğretim kurumunun yüksek lisans programında en az bir yarıyılı tamamlamış ve yarıyıl başına en az iki ders almak koşuluyla aldığı derslerin tamamından en az BB harf notu ile başarılı olmuş bir Araştırma Görevlisi talebi halinde, ilgili Ana Bilim/ Bilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla Enstitüde yürütülen aynı Ana Bilim/Bilim Dalı programına (Ana Bilim Dalının en son alım kriterlerinden az olmamak şartıyla belirlenen kriterlere göre) sınavsız geçiş yapabilir. Harf notu uyumsuzluğunda Gazi Üniversitesince kabul edilen not çizelgesi kullanılır.

Bilimsel Hazırlık Programı Uygulaması

MADDE 5– (1) Yüksek lisans bilimsel hazırlık programlarında yer alacak dersler yüksek lisans programlarına başvuracak adaylar için başvuru kriterleri, Ana Bilim/Bilim Dalı Akademik Kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla kabul edilir ve ilgili Enstitü/Ana Bilim/Bilim Dalı ağ sayfasında ilan edilir.

(2) Bilimsel hazırlık programındaki ders kaydı, öğrenci tarafından yapılır ve Ana Bilim Dalı Başkanlığı tarafından onaylanır.

(3) Bilimsel hazırlık programındaki her öğrenci için alınacak bütün dersler Ana Bilim Dalı/Bilim Dalı Başkanlığınca her dönem ilgili forma işlenir ve program boyunca bilimsel hazırlık derslerinde değişiklik yapılamaz. Yüksek Lisans Tezine Hazırlık, Yüksek Lisans Tez Çalışması ve Seminer dersleri bilimsel hazırlık öğrencileri tarafından alınamaz ve bu öğrencilere danışman ataması yapılamaz.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıdır. Yaz öğretimi bu süreye dahil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olmayan öğrencinin ilişiği kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans programı süresine dahil edilmez.

(5) Tezsiz yüksek lisans, uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans ve disiplinler arası programlarda bilimsel hazırlık uygulanmaz.

(6) Bilimsel hazırlık dersleri, ilgili yüksek lisans programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine sayılamaz.

(7) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derslere devam, sınavlar, ders notları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı programın mevzuat hükümleri geçerlidir. Bilimsel Hazırlık programından ders alan öğrenci dönem içi sınavlarından başarılı olamamış fakat bütünleme sınavı hakkı varsa bütünleme sınavına girerek dersi başarılı bir şekilde geçmiş ise geçtiği bu dersten başarılı sayılır. Programı başarıyla tamamlayabilmeleri için lisans derslerinden en az CC notu almaları gereklidir. Bilimsel hazırlık dersleri not dökümü belgesinde görünür ancak yüksek lisans AGNO hesabına katılmaz.

(8) Bilimsel hazırlık programı öğrencileri, misafir öğrenci olarak ders alamazlar.

(9) Bilimsel hazırlık programına kabul edilen öğrencinin, kayıtlı olduğu programa başlayabilmesi için bilimsel hazırlık programı derslerinin tümünü başarmış olması gerekir. Ancak lisans programı olmayan lisansüstü programlarda bilimsel hazırlık programına kabul edilen öğrencinin talebi ve Ana Bilim Dalı Başkanlığının uygun görüşü ile bilimsel hazırlık programı devam ederken yüksek lisans programlarından ders alınabilir, ancak bu derslerin sayısı yarıyıl için ikiye geçemez.

Dersler, Ders Alma, İntibak ve Kredi Transferi

MADDE 6– (1) Ana Bilim Dalları, yüksek lisans programları için ders kredilerinin dağılımları, zorunlu/seçmeli dersler, ders tanımlama formları gibi eğitim planlarını ağ sayfalarında yayımlar. Programa kayıtlı öğrenciler Ana Bilim Dallarının eğitim planlarına uymak zorundadır.

(2) Bilimsel hazırlık programları hariç, açılacak yüksek lisans dersleri ve bu derslerden sorumlu öğretim üyeleri her yarıyıl Ana Bilim/Bilim Dalları Akademik Kurullarının önerileri ile Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(3) Öğrenci, akademik takvimde belirtilen tarihlerde ders kaydını yapar, onaylar ve danışmanın da onayıyla ders kaydı kesinleşir. Ders kaydı yapmayan/onaylamayan öğrenci kayıtsız olarak değerlendirildiği için öğrencilik haklarından yararlanamaz. Öğrenci tarafından kayıt yapılıp onay verildikten sonra danışmanı tarafından ders kaydının onaylanamaması durumunda, danışman/Ana Bilim Dalı Başkanının gerekçeli yazılı talebi ile öğrencinin kaydı, ilgili Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile onaylanır.

(4) Öğrenci, programın zorunlu ve seçmeli derslerini alır. Zorunlu dersten başarısız olması durumunda Ana Bilim Dalının belirlemiş olduğu zorunlu ders sayısı kadar zorunlu dersi alıp başarılı olarak belirlenen harf notu ile dersi geçmelidir. Seçmeli dersten başarısız olması durumunda aynı dersi tekrar alma zorunluluğu yoktur.

(5) Öğrencinin bir yarıyıldan alacağı derslerin kredi (AKTS) miktarı 40 krediyi (AKTS) geçemez. Öğrenci mezun olabilmek için alması gereken; tezsiz yüksek lisans için 90 kredinin (AKTS), tezli yüksek lisans için 120 kredinin (AKTS) en az 60 kredisini (AKTS) zorunlu ve seçmeli kredili derslerden tamamlamak zorundadır.

(6) Tezsiz yüksek lisans programının süresi kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır.

(7) Öğrenciler derslere devam etmek zorundadır. Derslere devam zorunluluğu, her yarıyıl için teorik derslerde en az %70, tamamen uygulamalı ders saatinden oluşan derslerde en az %80'dir. Öğrencilerin devam durumları dersin öğretim üyesi tarafından izlenir. Ders devam durumunun, ders değerlendirme ölçütlerine katkısı ve devam zorunluluğu, dersin öğretim elemanı tarafından yarıyıl başında ders tanımlama formu ile öğrenciye bildirilir.

(8) Öğrenci, seçmeli derslerini danışman görüşü doğrultusunda aynı Enstitü içinden ve/veya üniversite içi ve üniversite dışı Enstitü programlarından seçer. Üniversite içinde ders seçimini Öğrenci Bilgi Sistemi üzerinden yapar. Üniversite dışında ders seçimleri danışman ve Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile yapılır. Üniversite dışından (en fazla 15 AKTS) ders almak için Enstitünün belirlediği tarihte ilgili form ile başvuru yaparak ders alabilir.

(9) Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yayın Etiği dersi ortak ders statüsünde açılabilir gibi her Ana Bilim/Bilim Dalı tarafından da açılabilir.

(10) Aynı Ana Bilim Dalında hem Türkçe hem İngilizce program açılmışsa; Türkçe programa kayıtlı öğrenci İngilizce programdan ders alabilir. Aldığı dersler kendi programından alınmış sayılır. İngilizce programa kayıtlı öğrenciler Türkçe programdan aldığı dersleri İngilizce programa saydıramaz.

(11) Tezli yüksek lisans öğrencisi, Enstitü tarafından danışman ataması yapıldıktan sonra ikinci yarıyıldan itibaren danışman adına açılan “Yüksek Lisans Tezine Hazırlık” dersini alır. Öğrenci ders dönemi bittikten sonra “Yüksek Lisans Tez Çalışması” dersini alır. Aynı yarıyıldan hem Yüksek Lisans Tezine Hazırlık hem de Yüksek Lisans Tez Çalışması dersleri alınmışsa öğrencinin bulunduğu ders dönemi ya da tez dönemi göz önünde bulundurularak uygun olduğu aşamaya göre sadece bir tanesi değerlendirmeye alınır.

(12) Tezli yüksek lisans öğrencisi, danışman adına açılan seminer dersine kayıt olmakla yükümlüdür. Seminer dersini alan öğrenciler danışmanlarının da katıldığı bir oturumda dinleyicilere açık olarak tez konusu kapsamında sözlü sunumlarını yapar. Değerlendirme ders

tanımlama formundaki ölçütlere göre yapılır ve danışman tarafından Öğrenci İşleri Bilgi Sistemine girilir. Danışman için bir dönemde bir şube seminer dersi açılır.

(13) Toplam 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla seminer dahil en az sekiz dersten ve Yüksek Lisans Tezine Hazırlık dersinden başarılı olan tezli yüksek lisans programı öğrencisi "Yüksek Lisans Tez Çalışması" dersine kayıt yaptırmak ve onay vermekle yükümlüdür. Yüksek Lisans Tez Çalışması dersi Güz/Bahar yarıyılı ve yaz ayları da dâhil olmak üzere öğrencinin mezuniyetine kadar devam eder.

Danışmanı tarafından açılan "Yüksek Lisans Tez Çalışması" dersine kayıt yaptırmayan bir öğrenci için danışman ders yükü beyanında bulunamaz. Yüksek Lisans Tezine Hazırlık dersi alınmadan Yüksek Lisans Tez Çalışması dersi alınmaz. Ders döneminde olan bir öğrenci Yüksek Lisans Tez Çalışması dersini seçemez.

(14) Tezsiz yüksek lisans programı öğrencisi en geç üçüncü yarıyıldan itibaren danışmanı tarafından açılan Dönem Projesi dersini almakla yükümlüdür.

(15) Öğrencinin tezsiz/tezli yüksek lisans programından mezun olabilmesi için öğretim planında yer alan derslerini ve dönem projesini/tezini başarı ile tamamlaması, AGNO'sunun en az 2,50/4,00 olması gerekir.

(16) Öğrenci, kayıtlı olduğu program dışındaki başka bir Yükseköğretim Kurumundan, üniversite içindeki başka bir programdan, üniversiteden misafir öğrenci olarak ya da kaydının silindiği herhangi bir programdan almış ve başarmış olduğu dersler için bir defaya mahsus olmak üzere transfer talebinde bulunabilir. Daha önce alınan derslerin programdaki derslerle içerik olarak en az %80 oranında benzerlik göstermesi ve AKTS yönünden eşit ya da yüksek olması gerekmektedir. Kredi transferi, kayıtlı olduğu programın Ana Bilim/Bilim Dalının/Lisansüstü Eğitim Komisyonu/İntibak Komisyonu önerisi ile Enstitü Yönetim Kurulunca karara bağlanır.

Kabul edilen derslerin toplam kredisi, kayıtlı olduğu programın toplam ders kredisinin 1/2'sini geçemez. Ancak öğrencinin kayıtlı olduğu programdan daha önce misafir öğrenci olarak ders almış olması durumunda, aldığı derslerin kredilerinin tamamının sayılması konusu Ana Bilim Dalı Eğitim/İntibak Komisyonu tarafından değerlendirilir ve nihai karar Enstitü Yönetim Kurulu tarafından verilir. Ancak öğrencinin kaydının silindiği üniversitedeki programa tekrar kayıt yaptırmaması durumunda kredi transferi/intibak işlemlerinde limit aranmaz. Daha önce mezun olunmuş bir lisansüstü programdan alınan dersler için kredi transferi talebi yapılamaz. Daha önce intibakı yapılan derslerin tekrar intibakı yapılamaz. Öğrenci azami süresi boyunca 1 (bir) kez intibak talebinde bulunabilir.

Öğrencinin Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Etik dersi kredi intibakı talebinde bulunması durumunda, önceden alınan dersin AKTS kredisi kaç olursa olsun intibakı yapılır. İntibakı yapılacak olan Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Etik dersi AKTS kredisi, Üniversitemiz AKTS kredisi ile eşdeğer kabul edilir.

(17) Öğrenci, kredi transfer talebinde bulunduğu derslerin aldığı üniversite tarafından onaylı Ders Tanımlama Formlarını, onaylı not dökümünü ve not aralığını gösteren dönüşüm tablosunu Ana Bilim Dalı Başkanlığı aracılığıyla Ana Bilim Dalı Eğitim/İntibak Komisyonuna iletir. Dersin kredi transferi ile ilgili nihai kararı Enstitü Yönetim Kurulu verir.

(18) Yurt içi karşılıklı değişim programları çerçevesinde yükseköğretim kurumlarından alınan yüksek lisans dersleri, Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığı ve atanmış ise danışmanın görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile devam etmekte oldukları programa aktarılabilir. Bu durumundaki öğrencilerin kredi transferi/intibak işlemlerinde limit aranmaz.

(19) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile imzalanmış protokol, ikili anlaşma, Avrupa Birliği Uyum Programı, Avrupa Birliği Projeleri, öğrenci değişim programları ve benzeri anlaşmalar ile gelen yabancı uyruklu hükümet burslusu öğrenciler, almış oldukları dersler için kredi transfer talebinde bulunabilir. Bu durumundaki öğrencilerin kredi transferi/intibak işlemlerinde limit aranmaz.

(20) Bir dersin açılabilmesi için gerekli asgari öğrenci sayısı ilgili Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Sayının yetersiz olması durumunda öğrenciler açılan diğer derslere aktarılabilir.

(21) Öğrenci notunun harf notuna çevrilmesinde aşağıdaki çizelge esas alınır.

Harf Notu	Katsayı	Standart Puanlama
AA	4,00	90 – 100
BA	3,50	85 – 89,99
BB	3,00	80 – 84,99
CB	2,50	75 – 79,99
CC	2,00	70 – 74,99
DC	1,50	60 – 69,99
DD	1,00	50 – 59,99
FD	0,50	40 – 49,99
FF	0,00	0 – 39,99

Öğrenci Bilgi Sistemine not girişleri sırasında kullanılan kısaltmalar:

B: Başarılı (kredisiz dersler için)
K: Kalır (kredisiz dersler için)
D: Devamsız
G: Girmede
M: Muaf
E: Eksik
S: Süren Çalışma
VZ: Dersten Çekilme

Danışman Atanması, Danışman Değişikliği, Danışmanlıktan Çekilme ve Tez/Dönem Projesi Konusunun Belirlenmesi

MADDE 7- (1) Ana Bilim Dalı Başkanlığı, ilgili programlarda çalışılan bilimsel konuların duyurusunun yapılmasına ve öğrenciler ile öğretim üyelerinin görüşmesine imkân sağlar.

(2) Tezli yüksek lisans programlarında kayıtlı öğrenciler için Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığı öğrencinin talebini ve Ana Bilim/Bilim Dalı Akademik Kurul görüşünü alarak birinci yarıyılın sonuna kadar ilgili öğrenci için üniversite kadrosunda tam zamanlı çalışan bir öğretim üyesini ya da tezsiz programlar için doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini danışman olarak Enstitüye önerir, Enstitü Yönetim Kurulu karara bağlar.

(3) Tezsiz yüksek lisans programında Ana Bilim Dalı Başkanlığı, her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesini veya ilgili Senato tarafından belirlenen niteliklere sahip doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler.

(4) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, tez çalışmasına sağlayacağı katkı detaylı bir şekilde belirtilmek kaydıyla danışmanın talebi, Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla, üniversite içinden, yurt içi ya da yurt dışındaki bir yükseköğretim kurumundan, Yükseköğretim Kurumu dışından yüksek lisans öğrencisi için doktora derecesine sahip öğretim elemanı ikinci bir tez danışmanı görevlendirilebilir. İkinci tez danışmanı adına tez çalışması dersi açılmaz. İki tane ikinci danışmanlık bir danışmanlık ders yüküne karşılık gelir. Danışman öğretim üyesi en fazla 6 lisansüstü öğrenciye ikinci danışman atama teklifinde bulunabilir.

(5) Tezsiz yüksek lisans danışmanlığı, ders yükü haricinde tutulur.

(6) Danışman atama işlemi için belirlenen süreye kadar, öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri Ana Bilim Dalı Başkanlığı tarafından yürütülür.

(7) Danışman, öğrencinin öğrenim süresince ders alma, ders kaydı ve tez/dönem projesi süreçlerinin takibi ve değerlendirmesi konularında danışmanlık yapar.

(8) Danışmanın gerekçeli çekilme ya da öğrencinin gerekçeli danışman değişikliği talebi, ilgili Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile Enstitü Yönetim Kurulunun belirlediği tarihler arasında ilgili dönem ders kayıt tarihlerinden önce yapılır. Yüksek Lisans öğrencinin azami süresinin bitiminin son yarısında, danışman değişikliği yapılamaz. Danışman değişikliği durumunda varsa ikinci danışmanın danışmanlığı da kendiliğinden sona erer. Danışman değişikliği durumunda öğrencinin yeni danışmanı ile birlikte yeni tez konusunu önermesi gerekir. Aynı tez konusuyla çalışmaya devam etmek isteyen öğrencinin eski danışmanının yazılı onayı alınarak Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığınca Enstitüye iletilmesi gerekir. Eski danışmanın yazılı onay vermemesi durumunda yeni bir tez konusu belirlenmelidir.

(9) Ulusal ve uluslararası anlaşmalar ve projeler kapsamında gerekçe açıkça belirtilmek üzere öğrencinin ve önerilen danışmanın talebi, Ana Bilim/Bilim Dalı Akademik Kurulunun gerekçeli kararıyla bir başka Yükseköğretim Kurumundan bir öğretim üyesi danışman olarak önerilebilir. Enstitü Yönetim Kurulu önerisi, Senato tarafından karara bağlanır.

(10)

a) Yurt dışına görevlendirilmiş öğretim üyesinin danışmanlığı öğrenci ve danışmanın birlikte talebi hâlinde danışmanın yurt dışında bulunma süresi dikkate alınarak Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla danışmanlık devam ettirilebilir ya da danışman değişikliğinin altı aydan önce yapılması kararı verilebilir. Danışmanlık süresi Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla bir yıla kadar uzatılabilir. Öğrenci ve danışmanın birlikte talebi hâlinde ek süre verilmesine Enstitü Yönetim Kurulu karar verir.

b) İstifa eden öğretim üyesinin danışmanlığı kendiliğinden sona erer. Ancak, tezini bitirme aşamasındaki öğrenciler için Öğrencinin ve Danışmanın birlikte talebi halinde altı aya kadar Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla danışmanlık görevi uzatılabilir.

c) Altı aydan fazla süreyle yükseköğretim kurumları dışında başka bir kurumda görevlendirilen veya kadrosuyla geçen (2547 sayılı kanunun 60/a maddesi kapsamında kadrosuyla geçenler hariç) öğretim üyesinin danışmanlığı, öğrenci ve danışmanın birlikte talebi hâlinde, danışmanın görevlendirme süresi dikkate alınarak Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla devam ettirilebilir ya da danışman değişikliği altı aydan önce de yapılabilir. Danışmanlık süresi Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla bir yıla kadar uzatılabilir, öğrenci ve danışmanın birlikte talebi hâlinde ek süre verilmesine Enstitü Yönetim Kurulu karar verir.

ç) Emekli olan öğretim üyelerinin danışmanlığı öğrencinin ve danışmanın birlikte talebi doğrultusunda, tez çalışmasına başlamış öğrenciler için tez bitene kadar Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile devam edebilir. Ders aşamasındaki öğrenciler için yeni bir danışman atanır. Emekli olan öğretim üyesine yeni danışmanlık verilmez.

(11) Tez konusu önerisi, Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile en geç ikinci yarıyıl sonuna kadar belirlenir. Tez konusu değişiklik taleplerinde öğrencinin mezuniyeti için gerekli olan azami süre dikkate alınarak mezuniyetinin son döneminden önce Ana Bilim Dalı Başkanlığının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla aynı süreç işletilir.

(12) Yüksek lisans eğitimi sırasında tez konusu ile ilgili yurt dışı eğitime giden öğrencilerin yarıyıl ders kayıtlarını yapmaları, danışman onaylarını almaları gerekir. Bu kapsamda yurt dışında buldukları süre azami sürelerine dâhil edilir.

Danışmanın Görevleri ve Danışman Atanma Kriterleri

MADDE 8– Danışman;

(1) Ders kayıt sürecinde, öğrencinin kayıtlı olduğu programdan mezun olması için gerekli şartlarla ilgili bilgilendirme yapar.

(2) Danışmanı olduğu öğrencilerin akademik durumlarını izler, hak kaybına uğramamaları için onları bilgilendirir ve yönlendirir.

(3) Her yarıyıl başında öğrencinin alması gereken zorunlu ve seçmeli derslerin seçimi, kayıt yenileme ve ders seçme işlemlerini öğrenciyle birlikte mevzuata ve müfredata uygun olarak yapar.

(4) İlgili mevzuat ve ilgili programa ait müfredat değişikliklerini takip eder ve öğrenciye bu değişiklikler hakkında bilgi verir.

(5) Öğrencinin tez/dönem projesi konusu belirlemesine ve tez/dönem projesi önerisini hazırlamasına ilgili süreye riayet edecek şekilde rehberlik eder.

(6) Öğrenci ile yapılan periyodik görüşmelerle tez/dönem projesiyle ilgili çalışmaları takip eder.

(7) Öğrenci ile tez yazım sürecinde düzenli görüşmeler yaparak öğrenciye tez yazım konusunda geri bildirim verir.

(8) Tezin etik kurallara ve tez yazım kılavuzuna uygun bir biçimde yazılması konusunda rehberlik eder.

(9) Araştırma izni, veri talebi veya Etik Kurul Onayı alınması gerekli olan çalışmalarda öğrenciye rehberlik eder ve ilgili formları doldurarak Enstitüye başvurması konusunda yönlendirir.

(10) Tez konusu değişikliği gerektiğinde öğrenciye ilgili formları doldurması ve Enstitüye ilemesi hususunda rehberlik eder.

(11) Öğrencinin azami süresi içerisinde seminer, tez hazırlık ve tez çalışması derslerinin takibini yapar.

(12) Tez savunmasından önce tezin intihal raporunu alır ve raporun Enstitüye iletilmesini sağlar.

(13) Öğrencinin tez savunma jürisinin Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenmesinden sonra en geç 5 (beş) iş günü içerisinde tezin tez savunma jüri üyelerine iletilmesini sağlar.

(14) Mezuniyet şartlarını sağlayan öğrencinin mezun edilmesine sistem üzerinden onay verir.

(15) Tez savunma sınavı jüri üyeleri ile iletişime geçerek tez savunma sınav tarihini ve saatini belirleyerek ilgili Enstitüsünün ağ sayfasında duyurulmak üzere Enstitüye bildirir.

(16) Tez savunma sınavından sonra sınav tutanaklarını ve jüri değerlendirme formlarını ilgili Ana Bilim Dalı Başkanlığına süresi içerisinde teslim eder.

(17) Öğrencileri, değişim programları, yurt dışı eğitim imkânları konusunda bilgilendirir ve yönlendirir.

(18) Öğrencileri tez çalışmaları kapsamında ulusal/uluslararası projelere yönlendirir.

(19) Öğretim üyesi/ ikinci danışman/ öğrenci arasında birinci veya ikinci dereceden akrabalık ilişkisi olması durumunda, öğretim üyesi danışman/ikinci danışman olarak atanamaz, jürilerde yer alamaz. Yüksek lisans programlarına öğrenci alım kontenjanları, programdaki öğretim üyelerinin danışmanlık atama şartlarını sağlama durumları dikkate alınarak belirlenir.

(20) Öğretim üyesinin danışmanlık görevlerini yerine getirmediği durumlarda, öğretim üyesinin geçerli bir mazereti olmaması, mazeret sunmaması ya da bilerek yapmaması durumunda ilgili Enstitü danışman ile ilgili soruşturma açma ve ceza verme yetkisine sahiptir.

(21) Enstitülere göre yüksek lisans öğrencilerine danışman olarak atanacak öğretim üyelerinde aranacak nitelikler aşağıdaki gibidir:

Bilişim Enstitüsü

Lisansüstü öğrencilere danışman olarak atanacak öğretim üyelerinin aşağıdaki kriterleri sağlaması gerekmektedir:

a) Disiplinler arası lisansüstü programlar için; Bilişim Enstitüsü bünyesinde yer alan disiplinler arası lisansüstü programlardan herhangi birisinde son iki yılda en az bir lisansüstü ders (seminer, tez hazırlık ve tez çalışması dersleri hariç) vermiş/veriyor olmak.

b) Tüm tezli yüksek lisans programları için; Web of Science tarafından taranan dergilerde veya Gazi Üniversitesi Senatosunca onaylanan dergilerde son 5 yılda 2 makale yayımlamış olmak.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

a) Danışman olarak atanacak öğretim üyesi farklı maddelerden karşılanmak kaydıyla aşağıda belirtilenlerden en az 2 şartı sağlamalıdır.

Son 5 yılda;

1) SSCI/SCI-Expanded (Q1, Q2, Q3) /AHCI/SCOPUS/ESCI indekslerinde taranan dergilerde yayımlanmış bir makale,

2) Ulusal/uluslararası indekslerde taranan dergilerde yayımlanmış bir makale,

3) Ulusal/uluslararası yayınevleri tarafından yayımlanmış çeviri kitap, bilimsel kitap veya bilimsel bir kitapta bir bölüm yayımlamış olmak,

4) Alanı ile ilgili program başkanlığı tarafından onaylanmış kişisel veya karma ortak sergi/konser düzenlemiş veya vermiş olmak,

5) Ulusal/uluslararası bilimsel toplantılarda iki sözlü bildiri sunmak ve bildiri kitapçığında özet/tam metin yayımlamak,

6) Alanı ile ilgili Avrupa Birliği, BAP, TÜBİTAK, DPT vb. ulusal veya uluslararası projelerde herhangi bir görev (koordinatör, yürütücü, araştırmacı, eğitmen, uzman, ...) almak,

7) Ulusal/uluslararası farklı bir üniversiteden bir öğretim üyesi ile lisansüstü tez danışmanlığı yapmış/yapıyor olmak,

8) Tez Hazırlık ve Tez Çalışması dersleri hariç lisansüstü programlarda son 4 dönemde lisansüstü düzeyde en az 1 ders vermiş olmak,

b) Lisansüstü programlarda ikinci danışmanlar için de aynı şartlar sağlanmalıdır.

Fen Bilimleri Enstitüsü

Aşağıdaki şartlardan (a) maddesi tüm Ana Bilim Dalları için, (b) maddesi ise sadece disiplinler arası Ana Bilim Dalları için geçerlidir;

a) Tüm tezli yüksek lisans programları için; Alan İndekslerinde taranan dergilerde veya Gazi Üniversitesi Senatosunca onaylanan dergilerde son 5 yılda 2 makale yayımlamış olmak,

b) Disiplinler arası lisansüstü programlarda danışmanlık ataması yapılabilmesi için; Fen Bilimleri Enstitüsü bünyesinde yer alan disiplinler arası lisansüstü programlardan herhangi birisinde son iki yılda en az bir lisansüstü ders (seminer, tez hazırlık ve tez çalışması dersleri hariç) vermiş/veriyor olmak,

c) Tezsiz yüksek lisans programları için herhangi bir şart aranmamaktadır.

ç) Lisansüstü programlarda ikinci danışmanlar için de aynı şartlar sağlanmalıdır.

d) Doktora danışmanlık şartlarını sağlayan öğretim üyeleri yüksek lisans danışmanlık şartlarını da sağlamış kabul edilir.

Sağlık Bilimleri Enstitüsü

a) Tezli yüksek lisans öğrencilerine danışman olarak atanacak öğretim üyelerinin, aşağıda yer alan maddelerin tamamını sağlaması gerekmektedir:

1) Sağlık Bilimleri Enstitüsü tarafından verilen “Danışmanlık Eğitimi” almak,

2) Sağlık Bilimleri Enstitüsü bünyesinde yer alan lisansüstü programlardan herhangi birisinde son iki dönem en az bir lisansüstü ders (seminer, tez hazırlık ve tez çalışması dersleri hariç) vermiş/veriyor olmak,

3) Danışman atanması sonrasında 1 ay içerisinde danışmanlık anlaşmasını imzalanması ve Enstitüye iletilmesi,

4) Web of Science tarafından taranan dergilerde veya Gazi Üniversitesi Senatosunca onaylanan dergilerde son 2 yılda 1 araştırma makalesi yayımlamış/ kabul almış olmak veya kendi bilim alanında yayınlanmış en az 1 (bir) kitap/kitap bölümü veya tamamlanan/devam eden/başvuru yapılan TÜBİTAK projelerinde veya uluslararası projelerde koordinatör/ yürütücü/araştırmacı görevi yapmış/yapıyor olmak veya patent/faydalı modeli/ başvurusu olması

b) Tezsiz yüksek lisans programı öğrencilerine atanacak danışmanlar için herhangi bir şart aranmamaktadır.

(22) Lisansüstü tez danışmanlığı atamalarında öğretim üyesinin şartları sağladığına dair beyanının kontrolü Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanının sorumluluğundadır.

Tezli Yüksek Lisans Programında Tezin Hazırlanması ve Sonuçlandırılması

MADDE 9– (1) Tez savunma jürisinin kurulabilmesi için, öğrencinin zorunlu/seçmeli, Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Yayın Etiği, Seminer, Yüksek Lisans Tezine Hazırlık, Yüksek Lisans Tez Çalışması derslerini başarıyla tamamlaması, ilgili enstitünün yayın şartını sağlaması (tüm bilimsel yayınlarda yayının basılmış veya doi numarasının alınmış olması), mezuniyet için AGNO'sunun en az 2,50/4,00 olması ve tez intihal raporunun %20 ve altında olması şartlarını sağlamış olması gerekir.

(2) Jürinin kurulabilmesi için ön şart olan bildiri, makale ve/veya süreli yayın vb. yayınların ilgili Enstitünün ağ sayfasında ilan edilen nitelik ve nicelikleri sağlaması gerekmektedir.

Enstitülere göre yüksek lisans öğrencilerinin mezuniyet şartlarında aranacak nitelikler aşağıdaki gibidir:

Bilim Enstitüsüne kayıtlı öğrenciler:

Yüksek lisans programlarından mezun olmak için tez kapsamında aşağıdaki asgari şartlardan en az biri sağlanmalıdır. Danışmanı ile birlikte, tez konusu ile ilgili olmak üzere:

a) TR Dizin veya uluslararası indekslerde taranan bir dergide 1 adet yayın yapmış olmak veya DOI numarası almak

b) Ulusal/uluslararası kongre/sempozyumlarda 2 sözlü bildiri sunmak ve bildiri kitapçığında tam metin/özet yayınlamak.

Eğitim Bilimleri Enstitüsüne kayıtlı öğrenciler:

Danışmanı ile birlikte, tez konusu ile ilgili olmak üzere, Yüksek lisans programlarından mezun olmak için aşağıdaki asgari şartlardan en az birini sağlamalıdır.

a) Ulusal/uluslararası hakemli bir dergide basılmış veya DOI numarası almış bilimsel bir makaleye sahip olmak,

b) Ulusal/uluslararası konferans, kongre veya sempozyumda en az bir adet poster ya da sözlü bildiri sunmak.

c) Ulusal/uluslararası tanınmış yayınevlerinde kitap veya kitap bölümü yayınlamak,

d) Patent ya da faydalı model hazırlamak.

Fen Bilimleri Enstitüsüne kayıtlı öğrenciler

Danışmanı ile birlikte, tez konusu ile ilgili olmak üzere, yüksek lisans programlarından mezun olmak için aşağıdaki asgari şartlardan en az biri sağlanmalıdır.

a) Ulusal/uluslararası dergilerde bir adet yayını basılmış olmak veya DOI numarası almak.

b) Ulusal/uluslararası kongre/sempozyumlarda iki sözlü/poster bildiri sunmak ve bildiri kitapçığında tam metin/özet yayınlamak.

c) Ulusal/uluslararası tanınmış yayın evlerinde en az bir kitap veya kitap bölümü yayınlamış olmak.

Sağlık Bilimleri Enstitüsüne kayıtlı öğrenciler;

Tezli yüksek lisans programlarından mezun olmak için aşağıdaki şartlardan en az biri sağlanmalıdır.

a) Ulusal(TR Dizin)/uluslararası(Q1 veya Q2) dergilerde tez konusu kapsamında 1 adet yayın yapmış olmak veya kabul almak,

b) Uluslararası kongre/sempozyumlarda (üniversite yönetim kurulunun kabul ettiği uluslararası niteliğe haiz) tez konusu kapsamında sözlü bildiri sunmak,

c) Tez çalışması ile ilgili inceleme aşamasına gelmiş bir ulusal /uluslararası patent/ faydalı model başvurusunda bulunmak

(3) Öğrenci, tezini Senato tarafından onaylanmış tez yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve danışmanının onayını da alarak Ana Bilim Dalı Başkanlığı aracılığıyla Enstitüye müracaat eder.

(4) Derslerini ve tez çalışmasını dört yarıyıl içinde bitiren öğrenci, kendisi ve danışmanının talebi ve de Enstitü Yönetim Kurulu'nun kararı ile tez çalışması derslerinden başarılı sayılır ve tez savunma jürisi oluşturma işlemleri başlatılır.

(5) Tez savunma jürisi, biri öğrencinin Danışmanı ve en az biri başka bir Yükseköğretim Kurumundan olmak üzere üç asıl iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Ana Bilim Dalı Başkanlığı, ilgili tez savunma sınavı jürisi için uzmanlık alanlarını göz önünde bulundurarak danışmanın önerdiği öğretim üyesi sayısının en az iki katı öğretim üyesi ismini Enstitüye gönderir. Enstitü Yönetim Kurulu asıl ve yedek jüri üyelerini belirleyerek tez savunma jürisini oluşturur. Tez savunma sınavına üniversite içinden öğretim üyesi, üniversite dışından ise üniversite kadrosunda bulunan tam zamanlı öğretim üyesi seçilir. Danışmanın oy hakkı olup olmadığına ilgili Enstitü Yönetim Kurulu karar verir. Danışman oy hakkı olmaması durumunda jüri 6 öğretim üyesinden oluşur.

(6) İkinci danışmanı olan yüksek lisans tezlerinde, İkinci danışman oy hakkı olmaksızın jüri üyesi olarak tez savunma jürisinde bulunmalıdır. Bu durumda jüri 4 asıl 2 yedek üyeden oluşur.

(7) Tez jürisi mücbir sebepler dışında değiştirilemez. Tez jürisine katılmayan/katılmayan üye/üyeler dilekçe ile gerekçeli mazeretini tez savunmasından en geç bir gün önce Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığına beyan eder. Asıl üye yerine yedek üye, katılmayan asıl üyenin görevli olduğu kurum dikkate alınarak ilgili Ana Bilim Başkanlığı tarafından tez savunma sınavına davet edilir. Değişiklik, ilgili Enstitüye bildirilir. Danışmanın tez savunma sınavına katılmaması durumunda gerekçesi incelenir ve Enstitü Yönetim Kurulu sınavın nasıl yapılacağına dair karar verilir.

(8) Öğrenci, tezini ve intihal raporunu, Enstitü Yönetim Kurulunca atanan jüri üyelerine ilgili Yönetim Kurulu tarihinden itibaren en geç beş iş günü içinde teslim eder. Jüri üyeleri, Yönetim Kurulu kararıyla görevlendirildikleri tarih itibarıyla en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır.

(9) Tez savunma sınavının yapılacağı yer (üniversitemiz akademik birimlerinde olmak koşuluyla) ve tarih, Enstitünün İlgili Ana Bilim/Bilim Dalı tarafından en az yedi gün önce ağ sayfasından duyurulur.

(10) Jüri üyeleri, sınav günü tez savunması başlamadan kendi aralarında bir Jüri Başkanı belirler.

(11) Jüri üyeleri, tez hakkında hazırladıkları kişisel raporlarını Jüri Başkanına teslim eder.

(12) Tez savunma sınavı; tez çalışmasının sunulması, savunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur ve öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak gerçekleştirilir.

(13) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında, oy birliği ya da oy çokluğuyla kabul, ret ya da düzeltme kararı verir. Karar, ilgili Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığı tarafından sınavı izleyen üç iş günü içinde kişisel raporlar ile

birlikte Enstitüye tutanakla bildirilir. Ret kararı verilmişse, kararı veren jüri üye/üyelerinin ayrıntılı gerekçeleri tutanağa eklenir.

(14) Tez savunmasının yapılması gereken azami süresi içinde yapılamaması durumunda yapılamama gerekçesi Haklı ve Geçerli Nedenler Yönergesine uygunluğu incelenmek üzere Ana Bilim Dalı Başkanlığı aracılığıyla Enstitüye iletilir. Enstitü Yönetim Kurulu gerekçenin uygunluk durumuna göre jüri üyelerinde değişiklik yapabilir ya da aynı jüri üyeleri ile yeni bir savunma tarihi belirleyebilir.

(15) Jüri üyeleri toplandığı hâlde öğrencinin tez savunmasına girmemesi hâlinde durum jüri üyeleri tarafından aynı gün tutanak altına alınır ve Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığı tarafından üç iş günü içerisinde Enstitüye iletilir. Öğrencinin belgelendirilmiş mazereti, Haklı ve Geçerli Nedenler Yönergesi uyarınca Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabul edildiği takdirde, öğrenci mazeret süresinin bitiminden itibaren on beş gün içinde öğrenci için yeniden Enstitü Yönetim Kurulu tarafından savunma tarihi belirlenir.

(16) Enstitü Yönetim Kuruluna mazeret sunmayan, mazereti kabul edilmeyen, mazeretli olsa dahi iki kez tez savunma sınavına girmeyen ya da başarısız olarak değerlendirilen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(17) Yüksek lisans tezinde öğrenci, danışman (varsa ikinci danışman) jüri üyeleri ve Enstitü Müdürünün imzaları bulunmalıdır. Ancak, yüksek lisans tezinin elektronik kopyalarında imza bulunmaz.

(18) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, gerekli düzeltmeleri yaparak tezini en geç 3 (üç) ay içinde jüri önünde yeniden savunur. Bu durumda yeni bir sınav tarihi belirlenerek ilan edilir ve aynı jüri ile savunma sınavı gerçekleştirilir. Bu süreçte geçerli mazereti oluşan öğretim üyesi, sınava tekrar giremeyecek şekilde gerekçe sunması durumunda jüriye yedek üyelerden biri seçilebilir.

(19) Tez savunma sınavında başarılı olan öğrenci tez yazım kurallarına göre hazırlanan tezini ve elektronik ortamda bir kopyasını Enstitü tarafından istenen belgelerle birlikte en geç bir ay içinde ilgili Enstitüye teslim eder ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla yüksek lisans diploması almaya hak kazanır. Tezini ve gerekli belgeleri bir ay içerisinde teslim etmeyen ve mazeret bildirmeyen öğrencinin yasal süresinin bitiminde program ile ilişkisi kesilir. Bu süre içerisinde öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(20) İlgili Enstitü, tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyasını elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına ve Gazi Üniversitesi Kütüphanesine gönderir.

(21) Öğrenci tez savunmasında başarılı olduktan sonra Enstitüye mezuniyet evraklarını teslim ederken, danışman eğer isterse Yüksek Öğretim Kurulu “Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönergesine göre Enstitüden tezin erişime açılmasının ertelenmesini talep edebilir.

(22) Enstitü Yönetim Kurulu, Haklı ve Geçerli Nedenler Yönergesine göre talep hâlinde tez teslim süresini en fazla bir ay uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz. Belirlenen süre içerisinde tezini teslim etmeyen ve mazeret bildirmeyen öğrencinin yasal öğrencilik süresinin bitiminde program ile ilişkisi kesilir.

(23) Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının Enstitüye teslim edildiği tarihtir.

Tezsiz Yüksek Lisans Programında Dönem Projesinin Hazırlanması ve Sonuçlandırılması

MADDE 10- (1) Öğrencinin danışmanı ile beraber hazırladığı dönem projesi konusu önerisi, Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu Kararı ile en geç öğrencinin dönem projesi dersini aldığı dönemin başında belirlenir.

(2) Öğrenci, yarıyıl sonunda dönem projesini Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde hazırlar ve ilgili Ana Bilim/Bilim Dalı Başkanlığının belirlediği ve danışmanının ve diğer katılımcıların da olduğu bir oturumda sunar. Değerlendirme ders tanımlama formunda belirtildiği şekilde yapılır.

(3) Dönem projesi sunum tutanağı imza altına alınarak Ana Bilim Dalı Başkanlığının onayı ile sunumu takip eden (3) üç gün içinde Enstitüye iletilir. Dönem Projesi, ilgili Enstitünün Yönetim Kurulu kararına göre basılı veya elektronik ortamda Enstitüye teslim edilir.

(4) Öğrenci, Dönem Projesinin elektronik ortama aktarılmış kopyasını ve istenilen belgeleri dönem projesi sunum tahinden itibaren en geç (1) bir ay içerisinde Enstitüye teslim eder. Enstitü Yönetim Kurulu, Haklı ve Geçerli Nedenler Yönergesine göre talep hâlinde dönem projesi teslim süresini en fazla (1) bir ay uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen ve mazeret bildirmeyen öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Öğrencinin Dönem Projesi başarı notu danışmanı tarafından değerlendirilir.

Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Kabulü ve İşleyişi

MADDE 11– (1) Yabancı uyruklu adayların kontenjan ve başvuru şartları Ana Bilim/Bilim Dalı Akademik Kurulunun önerisi, Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir. Akademik takvimde verilen süre içerisinde ilgili yarıyıl için Yüksek Lisans Başvuruları ilanıya Enstitü ağ sayfasında duyurulur.

(2) Yabancı uyruklu adayların değerlendirilmesi, Gazi Üniversitesi Lisansüstü Programlar İçin Yurtdışından/Yabancı Uyruklu Öğrenci Kabul Yönergesine göre yapılır. Yabancı Uyruklu Kabul Yönergesinde belirtilen “Koşullu olarak kabul edilen aday, ilk dönem sonunda ilgili programa kesin kabul alabilmek için kayıt olduğu derslerden en az 3.00/4.00 ortalamayı tutturmak zorundadır. Derslerden en az 3.00/4.00 başarı notu alma koşulunu sağlayan adaydan başvuru sürecinde eksik olan ALES, GRE/GMAT belgesi, ilgili EABD'nin önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla istenmeyebilir.” maddesi yerine belirtilen ortalamayı tutturamayan öğrencinin istenilen belgeyi getirmesi gerekmektedir. Getirmediği takdirde öğrencinin kaydı silinir.

(3) Yabancı uyruklu adaylar, tezli yüksek lisans programlarında öğrenci olma hakkı kazandıklarında ilgili mevzuat çerçevesinde ve üniversite Yönetim Kurulunca belirlenen katkı payı ve/veya öğrenim ücretlerini öder. Türkiye’de lisans programını tamamlamış yabancı uyruklu adayların yüksek lisans programlarına kabulü için başvuracağı programın kabul ettiği program diplomasına; yurt dışında lisans programını tamamlamış adayların ise Yükseköğretim Kurulu tarafından eş değeri kabul edilen bir kurumun diplomasına sahip olması gerekir.

(4) Lisans öğrenimini yurt dışında tamamlayan adayların başvurularında istenilen belgeler;

a) Başvuru ücretinin yatırıldığını gösteren ve adayın adı-soyadının yer aldığı dekont,

b) YÖK tarafından verilmiş “Tanınma Belgesi” ya da “Diploma Denklik Belgesi”,

c) Diplomanın aslı ya da onaylı fotokopisi ile noter onaylı Türkçe tercümesi (Genel not ortalaması surette ve noter onaylı Türkçe tercümede bulunmalıdır).

ç) Not dökümünün aslı ya da onaylı sureti ile noter onaylı Türkçe tercümesi (Genel not ortalaması surette ve noter onaylı Türkçe tercümede bulunmalıdır).

d) Türkçe programlara başvuru yapan adayların varsa başvuru tarihinden önce devlet üniversitelerinin Türkçe Öğrenim, Uygulama ve Araştırma Merkezlerinden (TÖMER) alınmış ve Gazi TÖMER tarafından onaylanmış en az B2 seviyesinde Türkçe yeterlik belgesi

(6) Programa yerleştirilen yabancı uyruklu öğrenciler kayıt yaptırdıkları dönemde TÖMER’e kayıt olmalı ve ilgili belgeyi ilan edilen tarihler içerisinde ilgili Enstitüye iletmelidir. İletmediği takdirde kaydı silinir.

(7) Programa yerleştirilen öğrencilerden B2 seviyesinde Türkçe yeterlik belgesi bulunmayanların en geç iki yarıyıl içerisinde Gazi Üniversitesi TÖMER’den alınan en az B2

seviyesinde olduğunu gösteren yeterlik belgesini getirmeleri gereklidir. Getirmemeleri hâlinde program ile ilişiği kesilir.

(8) Burslu gelen yabancı uyruklu öğrencinin dört yarıyıl içerisinde Gazi TÖMER’den alınmış en az C1 seviyesinde belgesini Enstitüye getirmesi gereklidir. İlgili belgeyi öğrencinin ibraz etmemesi halinde program ile ilişiği kesilir.

(9) Resmî dili Türkçe olan yabancı uyruklu öğrencilerden, lisans öğrenimini Türkiye’de tamamlamış yabancı dilde yürütölen programlara başvuracak adaylardan Türkçe yeterlik belgesi istenmez.

(10) Türkiye Burslusu Yabancı Uyruklu Öğrenciler TÖMER’den Türkçe yeterlik belgesine sahip değillerse, şartlı kabul ve şartlı kayıt işlemlerinden sonra Gazi TÖMER’de hazırlık okurlar ve en az C1 düzeyinde Türkçe yeterlik belgesi aldıktan sonra yüksek lisans programlarına başlayabilirler. TÖMER’de geöen süre en çok dört yarıyıl olup yüksek lisans eğitim-öğretim süresine dâhil edilmez. Dört yarıyıl sonunda en az C1 düzeyinde TÖMER belgesi alamayan adayların kayıtları silinir.

(11) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile imzalanmış protokol, ikili anlaşma, Avrupa Birliği Uyum Programı, Avrupa Birliği Projeleri, öğrenci değişim programları, üniversite ile YÖK tarafından tanınan ve denkliği bulunan yurt dışı üniversiteler arasında imzalanmış protokoller ve anlaşmalar ile gelen yabancı uyruklu hükümet burslusu ve anlaşmalı öğrenciler için Ana Bilim/Bilim Dalının başvuru koşulları aranmaz. Lisansüstü programlara başvuran adaylar için Merkezi Yabancı Dil Sınavı ya da Yükseköğretim Kurulu tarafından eş değeriği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınav sonuç belgesini usullere uygun olarak teslim eden adayın başvurusu dikkate alınır. Lisansüstü eğitimde yabancı dil eğitimi veren, tamamen veya kısmen yabancı dil ile eğitim veren programlarda, Ana Bilim/ Bilim Dalının yabancı dil puanı ile ilgili ön şartları öğrenci kabulünde esas alınır. Diğer yüksek lisans programlara başvuruda yabancı dil şartı aranmaz.

(12) Kesin kayıt sırasında e-devlet üzerinden alınan e-posta adresinin aktifleştirilmesi ve ikamet adresi ile beraber Enstitüye bildirilmesi gerekir.

(13) Yabancı uyruklu adaylar yüksek lisans başvurusunu şahsen ya da noter vekâleti verilen kişilerce yaparlar. Eksik belge ve yanlış beyan sorumluluğu adaya ait olup tahkik sonrasında eksiklik, yanlışlık, yanıtma veya ilgili makamlardan teyit alınamaması durumunda kesin kayıt yapılmış olsa bile adayın kaydı silinir.

(14) Belirtilen tarihlerde kayıt yaptırmayan adaylar haklarından vazgeçmiş sayılır.

(15) Yabancı uyruklu öğrenci alımına ilişkin diğer esaslar Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla belirlenir.

(16) Yüksek lisans programına yabancı uyruklu öğrenci kontenjanından kayıt yaptıran öğrencilerin sonradan T.C. vatandaşlığına geçmeleri halinde, öğrenci katkı payı ve öğrenim ücreti ödemelerinde yabancı uyruklu statüsünde öğrenim hakkı kazandıkları dikkate alınarak yabancı uyruklu öğrencilerin tabi oldukları kurallara uygun olarak ödeme yapmaları gerekmektedir.

Misafir Öğrenci Kabulü

MADDE 12– (1) Misafir öğrenci olarak ders alma başvurusu Enstitü Yönetim Kurulu Kararı ile belirlenen süreler içerisinde dersin alınmak istendiği Ana Bilim Dalı Başkanlığına “Misafir Öğrenci Ders Kayıt” formu ile yapılır.

(2) Başka üniversitelerin Lisansüstü öğrencileri, kayıtlı oldukları Enstitü Müdürlüğünden ders almalarına ilişkin Yönetim Kurulu Kararını “Misafir Öğrenci Ders Kayıt” formuna eklemelidir.

(3) Misafir öğrenci belirlenen ders ücretini öder, ders kaydını yaparak derslere devam eder, dersi/dersleri aldıkları yarıyıl için Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliđinde belirtilen yükümlölüklerini yerine getirir. Ancak, Gazi Üniversitenin öğrencilik haklarından

yararlanamaz. Tezli Yüksek Lisans Programlarından Misafir öğrenci olarak ders alan araştırma görevlilerinden Misafir öğrenci ders ücreti alınmaz.

(4) Misafir öğrenci statüsünde alınacak dersler daha önce lisans veya lisansüstü programlarda alınmış derslerle aynı isimde ve benzer içerikte olamaz.

(5) Misafir öğrenciler, Resmî Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğine tabidir.

(6) Misafir öğrencilere diploma veya unvan verilmez. Misafir öğrencilere, Misafir öğrencilik statüsünün, aldıkları derslerin ve notların gösterildiği belge verilebilir.

(7) Misafir öğrenciler, kendi istekleri ile kayıt iptal talebini ya da ders değişikliği talebini Enstitü Yönetim Kurulunun belirlediği tarihler arasında yapabilirler. Kaydı iptal edilen öğrenciye ücret iadesi yapılmaz.

(8) Misafir öğrencilik ile ilgili diğer hususlar Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

Yarıyıl İzinleri

MADDE 13– (1) İzin talebi Ana Bilim Dalı Başkanlığı tarafından Enstitüye iletilir, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından Gazi Üniversitesi Haklı ve Geçerli Nedenler Yönergesine göre değerlendirilir ve karara bağlanır. Öğrenciler, danışmanı atanmış ise Ana Bilim Dalı Başkanlığı görüşü ile beraber yarıyıl izin taleplerinde bulunabilirler.

(2) Enstitü Yönetim Kurulunun haklı ve geçerli kabul edeceği nedenler sebebiyle verilecek izinler öğrencilerin azami sürelerinin haricinde tutulur.

(3) Gazi Üniversitesi Haklı ve Geçerli Nedenler Yönergesi kapsamında verilecek izinler Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla en fazla bir yarıyıl olarak verilir. Mazeretin devam etmesi durumunda öğrencinin Enstitüye yeniden başvurması gerekir. Azami izin alma süresi programın normal eğitim süresini aşamaz. Zorunlu askerlik görevi nedeniyle yarıyıl izni talebinde bulunan öğrenciye askerlik görevi süresince izin verilir.

İlişik Kesme

MADDE 14– (1) Aşağıdaki hâllerde ilgili yönetim kurulu kararıyla öğrencinin Enstitüyle ilişiği kesilir:

a) Öğrencinin, 18/08/2012 tarih ve 28388 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri ve sonraki değişiklikler çerçevesinde çıkartılma cezası almış olması,

b) Yabancı uyruklu adayların başvuru sürecinde ibraz ettiği belgelerde herhangi bir eksiklik-yanlışlık tespit edilmesi durumunda bu eksiklik-yanlışlıkların, yabancı uyruklu öğrenciler için ilan edilen son kayıt tarihine kadar giderilmemesi,

c) Programa yerleştirilen yabancı uyruklu öğrencilerin en geç iki yarıyıl içerisinde Gazi Üniversitesi TÖMER'den alınan en az B2 seviyesinde olduğunu gösteren yeterlik belgesini getirememesi,

ç) Burslu gelen yabancı uyruklu öğrencinin dört yarıyıl içerisinde Gazi TÖMER'den alınmış en az C1 seviyesinde olduğunu gösteren yeterlik belgesini getirememesi,

d) Bilimsel hazırlık programında iki yarıyıl sonunda başarılı olamaması,

e) Öğrencinin, zorunlu ve seçmeli dersleri dört yarıyıldan başarıyla tamamlayamaması veya mezuniyet için AGNO'nun en az 2,50/4,00 olmaması,

f) Zorunlu ve seçmeli derslerini başarıyla bitirmiş olmasına rağmen yüksek lisans tez çalışmasını azami sürede tamamlayamaması,

g) Tez savunmasında ret kararı verilmesi ya da düzeltme kararı verilmiş tezin reddedilmesi,

h) Öğrencinin, tez savunma sınavına girmeme durumuyla ilgili mazeretini Enstitü Yönetim Kuruluna sunmaması, mazeret sunması durumunda sunduğu mazeretin kabul edilmemesi ve mazereti kabul edilse bile iki kez tez savunma sınavına girmemesi ya da tez savunma sınavında başarısız olması,

1) Tez savunmasında başarılı olan öğrencinin, tezinin bir örneğini programın azami süresi içerisinde Enstitüye teslim etmemesi.

(2) Öğrenci kendi isteği ile gerekli şartları yerine getirerek ilişik kesme talebinde bulunabilir.

MADDE 15– (1) Uygulama Esaslarında belirtilmeyen durumlarda Enstitü Yönetim Kurulu karar verir.

MADDE 16- (1) Bu Uygulama Esasları, 2025-2026 eğitim-öğretim bahar yarıyılından itibaren kayıt yaptıran öğrenciler için uygulanır. Bu tarihten önce kayıt yaptıran öğrenciler hakkında önceki esaslar geçerlidir.

EK MADDE 1- (1) Bu Uygulama Esaslarında MADDE 1, MADDE 2, MADDE 6 ve MADDE 11 hükümlerinde yapılan değişiklikler, Gazi Üniversitesi Senatosunda kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer ve uygulanır.